

Pro posouzení, zda pohledávka vzniklá ze závazkového právního vztahu ze hry na hracím přístroji je pouze naturální obligací či nikoliv, je z hlediska ust. § 845 a § 846 ObčZ rozhodující, zda výhra, na jejíž výplatu byl uplatněn nárok u soudu, byla dosažena na hracím přístroji, jehož provoz byl úředně povolen.

Samotná okolnost, že přístroj není obsluhován přímo jeho provozovatelem a že ten, v jehož provozně je umístěn, není jeho provozovatelem ve smyslu zákona č. 202/1990 Sb. , není pro otázku vymahatelnosti výhra prostřednictvím soudu rozhodující.

Z odůvodnění.

Okresní soud rozsudkem ze dne 29.11.1994 uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 1400 Kč s 3% úrokem od 3.6.1993 do zaplacení a na nákladech řízení 200 Kč. Rozhodl tak o uplatněném nároku na vyplacení výhry, kterou žalobce dne 2.6.1993 vyhrál na hracím automatu v pivnici "U Š." a která mu nebyla personálem provozovny žalovaného vyplacena. Po provedeném dokazování soud dospěl k závěru, že provoz předmětného hracího automatu byl majiteli automatů (společnosti s r. o. B. - H.) povolen rozhodnutím Obecního úřadu ve V. ze dne 30.12.1992, takže výhra je soudně vymahatelná, že žalovaný je nájemcem těchto automatů a výhry jsou vypláceny z jeho prostředků. Protože bylo prokázáno, že žalobce vyhrál na automatu částku 1400 Kč, aniž by předtím nedovoleně s automatem manipuloval, a výhra mu nebyla vyplacena, soud žalobě vyhověl.

K odvolání žalovaného krajský soud rozsudkem ze dne 5. dubna 1995 změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl, a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud, vycházející ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, po zopakování listinného důkazu - rozhodnutí o povolení k provozu hracích automatů ze dne 30.12.1992, dospěl k jinému právnímu názoru než soud prvního stupně na otázku, zda uplatněná pohledávka je vymahatelná či nikoliv. Vzhledem k tomu, že povolení k provozu hracích automatů v pivnici "U Š." měla společnost s ručením omezeným B. - H. v Č. K. a nikoliv žalovaný, odvolací soud dovodil, že v daném případě nejde o výjimku podle § 846 ObčZ a výhra žalobce není proto soudně vymahatelná.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce dovolání z důvodu podle § 241 odst. 2 písm. d) OSŘ a odvolacímu soudu vytýká nesprávné právní posouzení věci, pokud dovodil soudní nevymahatelnost uplatněné pohledávky z důvodu, že povolení musí být vydáno provozovateli a nikoliv majiteli hracích automatů. Poukazuje na to, že úřední povolení k provozování předmětného automatu bylo vydáno právnické osobě v souladu s ust. § 17 odst. 1 zák. č. 202/1990 Sb. , a platí proto ust. § 846 ObčZ. Žalovaný má předmětný přístroj v nájmu a žalobce po něm může vymáhat výhru z úředně povolené hry. V tomto směru však nebyl náležitě zkoumán smluvní vztah mezi žalovaným a shora uvedenou firmou, v čemž spatřuje dovolací důvod i podle § 241 odst. 2 písm. c) OSŘ . Navrhl, aby rozsudek odvolacího soudu byl zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud postupoval v dovolacím řízení podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.1995 (čl. II odst. 4 zákona č. 238/1995 Sb. , kterým se mění a doplňuje občanský soudní řád). Po zjištění, že dovolání bylo podáno včas a že je podle § 238 odst. 1 OSŘ přípustné, dovolací soud přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.

Nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 241 odst. 2 písm. d) OSŘ může spočívat v tom, že soud na správně zjištěný skutkový stav věci aplikoval nesprávný právní předpis nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil.

Ve smyslu ust. § 845 ObčZ výhry ze sázek a her a pohledávky z půjček poskytnutých vědomě do sázky nebo hry nelze vymáhat. Podle ust. § 846 ObčZ ustanovení § 845 neplatí, jde-li o výherní podnik, který provozuje stát nebo který byl úředně povolen.

Dovolací soud nesdílí právní názor odvolacího soudu na otázku vymahatelnosti výhry na hracím automatu v dané věci. Odvolací soud vyšel z úvahy, že úřední povolení k provozování hracích automatů musí mít žalovaný jako provozovatel automatů, nikoliv majitel automatů, a protože žalovaný neměl povolení, není výhra, které žalobce dosáhl, vymahatelná.

Podmínky pro úřední povolení her a sázek jsou obsaženy v zákoně č. 202/1990 Sb. , o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen zákon). Podle § 17 odst. 1 zákona (v tehdy platném znění, tj. před novelou provedenou zákonem č. 70/1994 Sb.) provozovat sázkové hry pomocí hracího přístroje mohou čs. právnické osoby, které mají přístroj ve vlastnictví nebo v užívání na základě smlouvy, a to i od zahraničních subjektů.

Jak vyplývá ze skutkových zjištění, zejména z rozhodnutí o povolení provozu hracích automatů, Obecní úřad ve V. na žádost firmy B. - H. spol. s r. o. vydal dne 30.12.1992 ve smyslu § 18 zák. č. 202/1990 Sb. rozhodnutí o povolení provozu dvou hracích automatů (uvedena značka a výrobní čísla) s platností od 1.1.1993 do 30.6.1993 s tím, že hrací automaty budou umístěny v pivnici "U Š." ve V. č. 7, a zároveň schválil herní plán.

Provozovatel úředně povoleného hracího přístroje ve smyslu uvedeného zákona je tedy spol. s r. o. B. - H. Samotná okolnost, že přístroj není obsluhován přímo jeho provozovatelem a že ten, v jehož provozovně je umístěn, není jeho provozovatelem ve smyslu uvedeného zákona, není pro otázku vymahatelnosti výhry prostřednictvím soudu rozhodující. V ust. § 19 odst. 1 písm. b) cit. zákona se uvádí, že povolení k provozování hracího přístroje obsahuje vedle náležitostí stanovených správním řádem zejména schválení stálého umístění hracího přístroje. V dané věci, jak vyplývá z výsledků řízení před soudy obou stupňů, přístroj byl v souladu s vydaným povolením umístěn v pivnici "U Š."

Pro posouzení, zda pohledávka vzniklá ze závazkového právního vztahu ze hry na hracím přístroji je pouze naturální obligací či nikoliv, je z hlediska ust. § 845 a § 846 ObčZ rozhodující, zda výhra, na jejíž výplatu byl uplatněn nárok u soudu, byla dosažena na hracím přístroji, jehož provoz byl úředně povolen. V daném případě byla tato podmínka splněna, neboť provoz hracího přístroje v době, kdy bylo na něm požadované výhry dosaženo, byl úředně povolen. Nelze proto přisvědčit odvolacímu soudu, že výhra není soudně vymahatelná z důvodu, že povolení podle zák. č. 202/1990 Sb. nebylo vydáno tomu, kdo provozuje podnik, v němž je přístroj umístěn.

Odvolací soud v důsledku nesprávného právního posouzení věci z hlediska ust. § 845 a § 846 ObčZ se otázkou smluvního vztahu mezi provozovatelem a žalovaným nezabýval a otázku pasivní legitimace žalovaného ve sporu nepřezkoumával; nelze proto dovodit, že by jeho rozhodnutí z důvodu nedostatku skutkových zjištění v uvedeném směru vycházelo ze skutkového zjištění, jež nemá oporu v provedeném dokazování (§ 241 odst. 2 písm. c) OSŘ), jak namítá dovolatel.

Vzhledem k tomu, že právní názor, z něhož vycházel odvolací soud při svém rozhodnutí, není správný a dovolací důvod podle § 241 odst. 2 písm. d) OSŘ je naplněn, Nejvyšší soud podle § 243b odst. 1 věta za středníkem, odst. 2 věta první OSŘ rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.